

C. U. SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2022

Subject Name: Cost Accounting –II

Subject Code: 4CO06CAC2

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 6

Date: 05/05/2022

Time: 02:30 To 05:30

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) દાન સખાવત તથા આવકવેરો પડતર પત્રકમાં નીચેના પૈકી કયા ખર્ચમાં સમાવવામાં આવે છે? 1
- (a) કારખાના ખર્ચ (b) વેચાણ ખર્ચ
(c) વહીવટી ખર્ચ (d) એક પણ નહીં
- b) કાનુની ખર્ચ પડતર પત્રકમાં ખર્ચ તરીકે દર્શાવાય છે 1
- (a) કારખાના ખર્ચ તરીકે (b) પ્રત્યક્ષ ખર્ચ તરીકે
(c) કાર્યાલય ખર્ચ તરીકે (d) વિતરણ ખર્ચ તરીકે
- c) કાગળ ઉદ્યોગમાં નીચેની પડતર પદ્ધતિ જોવા મળે છે. 1
- (a) એકમ પડતર (b) જોબ પડતર
(c) પ્રક્રિયા પડતર (d) સેવા પડતર
- d) જાહેરાત..... ખર્ચ છે. 1
- (a) કારખાના પરોક્ષ (b) વહીવટી પરોક્ષ
(c) વેચાણ વિતરણ પરોક્ષ (d) એક પણ નહિં
- e) પડતરના હિસાબોમાં પરોક્ષ ખર્ચની ઓછી વસૂલાતના કારણે પડતર નો નફો છે. 1
- (a) વધે (b) ઘટે (c) સ્થિર રહે (d) એક પણ નહિં
- f) નફા-નુકસાન ખાતામાં નોંધેલી પણ પડતરના હિસાબોમાં નહીં નોંધેલી રકમ.... 1
- (a) પ્રાથમિક ખર્ચ (b) કારખાના ખર્ચ
(c) ઓફિસ ખર્ચ (d) વેચાણ ખર્ચ
- g) નીચેનામાંથી કઈ વિગત બંને હિસાબોમાં દર્શાવાઈ છે ? 1
- (a) પેનલ્ટી (b) પ્રત્યેક્ષ માલસામાન

- (c) ઘાલખાધ અનામત (d) મિલકત વેચાણ નું નુકસાન
- h) પ્રક્રિયાના હિસાબોમાં કઈ વિગત દર્શાવવાતી નથી? 1
(a) મજૂરી (b) પગાર (c) માલસામાન (d) દાન
- i) પ્રક્રિયા દરમિયાન સામાન્ય બગાડ માટે નીચેનામાંથી કઈ બાબત સુસંગત નથી? 1
(a) ઉત્પાદન ખર્ચ નો ભાગ ગણાય છે. (b) શૂન્ય ટકા હોતો નથી.
(c) તે અનિવાર્યપણે થાય છે. (d) તેનું નિયંત્રણ થઈ શકે છે.
- j) દવા બનાવવાના ધંધામાં કઈ પડતર પધ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે? 1
(a) કરાર પડતર (b) જોબ પડતર(c) એકમ પડતર (d) બેચ પડતર
- k) નીચેનામાંથી કયા ઉદ્યોગમાં જોબ પડતર પધ્ધતિ અપનાવાય છે? 1
(a) પુસ્તક પ્રકાશન (b) મકાન બાંધકામ
(c) સિમેન્ટ ઉદ્યોગ (d) છાપકામ ઉદ્યોગ
- D) એક પ્રક્રિયામાં 2000એકમો દાખલ કરવામાં આવ્યા. સામાન્ય બગાડ 5% છે, તો સામાન્ય બગાડના એકમો - 1
(a) 100એકમો (b) 250 એકમો (c) 300એકમો(d) 200એકમો
- m) બેચનો આર્થિક જથ્થો શોધવા માટેનાંસૂત્રોમાં નીચેનામાંથી કઈ વિગતોનો સમાવેશ થતો નથી? 1
(a) યંત્ર ગોઠવવાનો ખર્ચ (b) વ્યાજ દર
(c) એકમ દીઠ ઉત્પાદન પડતર (d) વરદીમૂકવાનો ખર્ચ
- n) નીચે દર્શાવેલ કોઈ વિગત પડતરના પત્રકમાં દર્શાવતી નથી? 1
(a) માલસામાનના ભંગારની ઉપજ (b) અર્ધ તૈયાર માલનો સ્ટોક
(c) પગાર (d) સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ ગયેલ રકમ.

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

Q-2 Attempt all questions (14)

- (a) નીશા લિમિટેડ વર્ષ 2020માં 10,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરીને વેચાણ કર્યું. તેની વિગતો નીચે મુજબ છે. એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 780 છે.

વિગતો	રૂ.
માલસામાન	26,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	14,00,000
પ્રત્યેક્ષ ખર્ચો	2,00,000
કારખાનાના ખર્ચો (40% ચલિત)	14,00,000
ઓફિસ ખર્ચ (સ્થિર)	5,60,000
વેચાણ ખર્ચ (70% ચલિત)	<u>6,40,000</u>
કુલ	<u>68,00,000</u>

વર્ષ 2021માં 50,000 એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ અંદાજેલ છે. વધારાની માહિતી

નીચે મુજબ છે.

- (1) પ્રત્યક્ષ મજૂરીએકમદીઠ 20% ઘટશે.
- (2) સ્થિર કારખાનાના ખર્ચો રૂ. 6,00,000થી વધશે.
- (3) ઓફિસ ખર્ચ 25% વધશે.
- (4) ચલિત વેચાણ ખર્ચ એકમ દીઠ રૂ. 1.60 વધશે.
- (5) પડતર પર 25% નફો અંદાજેલ છે.

તૈયાર કરો:

1. 2020ના વર્ષનું કુલ અને એકમદીઠ પડતરનું પત્રક.
2. 2021ના વર્ષનું અંદાજી પડતરનું પત્રક.

Q-3

(a)

Attempt all questions

મેરી લિ. નું તા. 31-03-2020ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેપાર ખાતું અને નફા - નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે.

ઉ. વેપાર અને નફાનુકસાન ખાતું જ.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
માલસામાન	40,000	વેચાણ	1,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	24,000	(2,700એકમો)	
કારખાના ખર્ચ	16,000	આખર સ્ટોક	8,000
ઓફિસ ખર્ચ	14,000	(ઉત્પાદનના 10%)	
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	9,000	મળેલ વ્યાજ	400
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વાળેલ	4,000	મળેલ ડિવિડન્ડ	400
પાઘડી માંડી વાળેલ	200	મળેલ ભાડું	400
ચોખ્ખો નફો	2,000		
	1,09,200		1,09,200

પડતરના હિસાબો નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે:

- (1) માલસામાન અને મજૂરી ખર્ચ તેની પડતર કિંમતે દર્શાવાય છે.
- (2) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ મજૂરીના 50% લેખે ગણવો.
- (3) ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ કારખાના પડતરના 20% ગણવો.
- (4) વેચાણ વિતરણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 3 લેખે ગણવો.

તૈયાર કરો:

1. કુલ પડતર દર્શાવતું પત્રક
2. બન્ને નફાનું મેળવણી પત્રક.

(b)

મેસર્સ ન્યૂ ઇલેક્ટ્રોનિકલ, ટી. વી. સેટના ઉત્પાદકના હિસાબી પત્રકોમાંથી નીચે આપેલ માહિતી મેળવવામાં આવી છે.

- (1) માલસામાનની પડતર ટી. વી. સેટદીઠ રૂ. 450
- (2) મજૂરી ટી. વી. સેટદીઠ રૂ. 250
- (3) મજૂરીના 60% કારખાનાના ખર્ચો ગણો.
- (4) પ્રાથમિક પડતરના 20% ઓફિસ ખર્ચો ગણો.
- (5) ઉત્પાદિત એકમોની અને વેચાણની સંખ્યા 4,000

(14)

10

04

(6) ટી. વી. સેટ પર વેચાણ કિંમત ૩. 2,000

(7) શરૂઆતનો કે છેવટનો કાચામાલનો, અર્ધતૈયાર માલનો કે તૈયાર માલનો સ્ટોક નથી.
પડતરની માહિતીના આધારે પડતર પત્રક તૈયાર કરી નાણાકીય પત્રકો મુજબનો નફો દર્શાવતું પત્રક બનાવો. ખરેખર ચૂકવેલ કારખાનાના ખર્ચો રૂ. 6,20,000 અને ઓફિસ ખર્ચો રૂ. 6,40,000.

પડતરના પત્રકમુજબના નફાની ગણતરી કરો.

Q-4

Attempt all questions

(14)

(a) એક વસ્તુ તૈયાર થતા અ અને બ નામની બે પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે . નીચે આપેલી માહિતી પરથી પ્રક્રિયા ખાતાં બનાવો તેમજ અસામાન્ય વધારો ક નુકસાન ની ગણતરી કરોતેમજ ખાતાં બનાવો.

14

વિગત	પ્રક્રિયા-અ	પ્રક્રિયા-બ	પ્રક્રિયા-ક
પ્રત્યક્ષ માલ (રૂ.)	4,000	6,040	6,824
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	7,000	8,452	10,000
ઉત્પાદનના પરોક્ષ ખર્ચો (રૂ.)	3,000	4,000	5,000

પ્રક્રિયા-અ માં માલસામાનના ૧,૦૦૦ એકમો, એકમદીઠ રૂ .૧૦ ના ભાવે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા .

અન્ય માહિતી :

વિગત	પ્રક્રિયા-અ	પ્રક્રિયા-બ	પ્રક્રિયા-ક
સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલ એકમના)	10%	5%	10%
બગાડની એકમદીઠ વેચાણકિંમત	રૂ. 6	રૂ.10	રૂ. 12
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમમાં)	920	870	800

કોઈ પણ પ્રક્રિયા માં અધૂરું કામ નથી.

Q-5

Attempt all questions

(14)

(a) એક કંપની ના જોબ નં 311અંગે નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ છે .

10

માલસામાન ૩ 80,200 .

વેતન :

વિભાગ – A 12,00 કલાકો , કલાકદીઠ રૂ 3 .લેખે

વિભાગ –B 800કલાકો , કલાકદીઠ રૂ 2 .લેખે

વિભાગ 40C –0 કલાકો , કલાકદીઠ રૂ 5 .લેખે

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ :

વિભાગ –A રૂ 6,700 .જે 6,700કામદાર કલાકો માટે છે .

વિભાગ –B રૂ 14,000 .જે 7,000કામદાર કલાકો માટે છે .

વિભાગ C –રૂ 24,000 .જે 6,000કામદાર કલાકો માટે છે.

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ :Rs.30,000 for 15,000 hours

- ઉપરની માહિતી પરથી જોબ નં.311ની કુલ પડતરની ગણતરી કરો તેમજ વેચાણકિંમત ઉપર %25નફો મળે એ રીતે વેચાણ કિંમત નક્કી કરો.
- (b) નીચેની માહિતી જોબ નં. 105 માટે આપવામાં આવી છે. 04
- પ્રત્યક્ષ માલસામાન રૂ. 25,000, પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ. 50,000, કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ – મજૂરીના 60%, અન્ય ખર્ચો – કારખાના પડતરના 20%, ટેન્ડરની વેચાણ કિંમત પર 20% નફો ગણવાનો છે. જોબ નં. 105ની ટેન્ડર કિંમત કેટલી હશે?
- Q-6 Attempt all questions** (14)
- (a) પ્રક્રિયા પડતરપધ્ધતિનો અર્થ અને લક્ષણો લખો. 07
- (b) પ્રક્રિયા પડતર અને જોબ પડતરનો તફાવત લખો 07
- Q-7 Attempt all questions** (14)
- (a) મેળવણી પત્રકમાં તફાવતના કારણોની ચર્ચા કરો. 07
- (b) જોબ પડતર પધ્ધતિના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો. 07
- Q-8 Attempt all questions** (14)
- (a) પડતર પત્રકના ફાયદા લખો. 07
- (b) ટૂંકનોંધ લખોપરોક્ષ ખર્ચો -. 07

